

Inhoud

I	Inleiding	11
1	Definitie van internationaal publiekrecht	11
2	Het rechtskarakter van internationaal publiekrecht	11
3	Historische ontwikkeling	12
4	Natuurrecht en positivisme	13
5	Alternatieve rechtstheorieën	14
6	Deelgebieden van het internationale recht	14
7	Aanverwante rechtsgebieden	16
8	Nederland en het internationale recht	17
II	De plaats van het internationale recht in de Nederlandse rechtsorde	19
9	Doorwerking	19
10	Monisme en dualisme	20
11	Gematigd monisme	21
12	Rechtstreeks of direct werkende internationale rechtsregels	21
13	Nederlandse overheidsorganen en het internationale recht	22
III	Internationale rechtspersonen	24
14	Internationale rechtspersoonlijkheid	24
15	Vormen van internationale rechtspersoonlijkheid	24
16	Staten	25

17	Erkenning	26
18	Internationale gouvernementele organisaties (zie ook hfdst. XII)	27
19	Bevrijdingsbewegingen	28
20	Nieuwe vormen van internationale rechtspersoonlijkheid	29
IV	Internationaal publiekrechtelijke rechtsbronnen	31
21	De vindplaatsen van internationale rechtsregels	31
22	Verdragen (zie ook hfdst. V)	32
23	Internationaal gewoonterecht	33
24	Besluiten van internationale organisaties	34
25	Andere rechtsbronnen	35
26	De verhouding tussen internationale rechtsbronnen en rechtsregels	36
V	Verdragenrecht	38
27	Bronnen van verdragenrecht	38
28	De inwerkingtreding van verdragen	38
29	Voorbehouden	40
30	Interpretatie van verdragen	40
31	De geldigheid en werking van verdragen	41
32	Statenopvolging	42
33	Inwerkingtreding van verdragen in Nederland	44
VI	Rechtsmacht	46
34	Definitie van rechtsmacht	46
35	Territoriale jurisdictie	47

36	Functionele jurisdictie	48
37	Afbakening van grenzen	52
38	Personele rechtsmacht	54
39	Beginselen van strafrechtelijke rechtsmacht	56
40	Nationale rechtshandhaving	57
41	Uitlevering	58
42	De Nederlandse rechtsmacht	59
VII	Immuniteiten	61
43	Beperking van territoriale rechtsmacht	61
44	Staatsimmunititeit	61
45	Afgeleide immuniteiten	62
46	Diplomatieke immuniteiten	63
VIII	Staatsaansprakelijkheid	67
47	Staatsaansprakelijkheidsrecht	67
48	De internationale onrechtmatige daad	67
49	Omstandigheden die de onrechtmatigheid wegnemen	69
50	Herstel en nakoming	70
51	Diplomatieke bescherming	72
IX	Geschillenbeslechting	74
52	Algemene en bijzondere regels	74
53	Diplomatieke methoden	75
54	Internationale arbitrage	75
55	Het Internationaal Gerechtshof (IGH)	77
56	Het Internationaal Tribunaal voor het Recht van de Zee (ITLOS)	81

57	De panelprocedures van de Wereldhandelsorganisatie (WTO)	81
58	Het Inspection Panel van de Wereldbank	83
X	Internationale rechtshandhaving	84
59	Kenmerken van internationale rechtshandhaving	84
60	Retorsiemaatregelen	84
61	Represaillemaatregelen	85
62	Collectieve maatregelen	85
XI	Vrede en veiligheid	88
63	Het geweldsverbod	88
64	Uitzonderingen op het geweldsverbod	88
65	VN-vredesoperaties	91
66	Internationaal humanitair recht	93
67	Het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRK)	94
XII	Het recht der internationale organisaties	95
68	Ontwikkeling van internationale organisaties	95
69	Classificatie van internationale organisaties	96
70	Lidmaatschap	97
71	Organisatiestructuur	98
72	Bevoegdheden	99
73	Besluitvormingsprocedures	99
74	Totstandkoming van besluiten	100
75	Begrotingszaken	101

76	Immunititeiten en privileges van internationale organisaties	102
77	Aansprakelijkheid van internationale organisaties	104
XIII	De Verenigde Naties (VN)	105
78	Oprichting en ontwikkeling	105
79	Doelstellingen en beginselen	105
80	VN-organen	106
81	Relaties tussen de verschillende organen	109
82	Bevoegdheden en functies van VN-organen	110
83	De stemprocedures in de VN	112
84	Immunititeiten en privileges van de VN	112
85	De aansprakelijkheid van de Verenigde Naties	113
86	De Verenigde Naties en de ontwikkeling van het internationale recht	114
XIV	Andere mondiale internationale organisaties	115
87	Verschillen met de Verenigde Naties	115
88	De Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)	115
89	De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)	116
90	De Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO)	117
91	De Internationale maritieme organisatie (IMO)	118
XV	Regionale intergouvernementele organisaties	120
92	De Organisation of American States (OAS)	120
93	De Europese Unie (EU)	121
94	De Afrikaanse Unie (AU)	122

95	De Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)	123
96	Andere regionale intergouvernementele organisaties	124
XVI	Internationale rechten van de mens	125
97	Erkenning en ontwikkeling	125
98	Categorieën van mensenrechten	125
99	Mensenrechteninstrumenten	127
100	Implementatie- en handhavingssystemen in mensenrechtenverdragen	128
101	Toezichtmechanismen	129
102	Individuele klachtenprocedure onder het EVRM	131
XVII	Internationaal strafrecht	132
103	Ontwikkeling en karakter van internationaal strafrecht	132
104	Internationale strafrechtelijke aansprakelijkheid	133
105	Vervolging en bestraffing internationale misdrijven door nationale instanties	134
106	Internationale misdrijven in het Nederlandse strafrecht	134
107	Internationale straftribunalen	136
108	Het Internationaal Strafhof	137
109	Procedure Internationaal Strafhof	139
110	Grensoverschrijdende georganiseerde misdaad	140
111	Terrorisme	141
112	Internationale organisaties voor misdaadbestrijding	142

XVIII	Internationaal economisch recht	144
113	De ontwikkeling van het internationaal economisch recht	144
114	De Wereldhandelsorganisatie (WTO)	144
115	De Internationale Overeenkomst inzake Tarieven en Handel (GATT)	145
116	Internationale monetaire organisaties	146
117	Regionale economische organisaties en overeenkomsten	147
118	Ontwikkelingssamenwerking	148
XIX	Internationaal milieurecht	149
119	De internationalisering van het milieurecht	149
120	Beginselen	149
121	VN-conferenties	150
122	Institutionalisering	152
123	Milieuverdragen	152
	Lijst van geraadpleegde literatuur	155
	Trefwoordenregister	157